

Een groene buurt is goud waard

Inhoud

Natuur op en rond het huis	02
Natuur in de tuin	04
Genieten aan het water in een duurzame, groene woonbuurt	06
Keuzekaart voor natuur rondom het huis	08
Inspirerende praktijkvoorbeelden	10
Meer informatie	12

Voor welke dieren doen we dit?

Deze soorten zijn blij met natuurinclusieve maatregelen en kunt u verwachten in uw buurt.

Amfibiën

Groene kikker

Kleine watersalamander

Steenuil

Koolmees

Vogels

Zanglijster

Huisvuur

Spreeuw

Gierzwaluw

Wilde eend

Ijsvogel

Icarusblauwtje

Slobkousbij

Insecten

Oeverlibel

Dagpauwoog

Egel

Kleine zoogdieren

Dwergvleermuis

Hermelijn

Inhoud

Natuur op en rond het huis en het erf	02
Natuur in de tuin	04
Natuur in Medemblik	06
Inrichtingsprincipes	08
Keuzekaart voor natuur rondom het huis	12
Inspirerende praktijkvoorbeelden	14
Meer informatie	16

Bespaar geld met een groen dak

Een groen dak zorgt voor extra isolatie. Dat merkt u aan uw energierekening. Bovendien beschermt een groen dak de dakbedekking. Hierdoor kan een groen dak wel 50 jaar meegaan.

Waardevol groen
Een omgeving met veel groen en water verhoogt de waarde van uw huis soms wel met 15%.

Een groene buurt is goud waard Vergroot je woonplezier met deze tips voor meer natuur rondom je huis.

Een rondje hardlopen, varen of fietsen, trampolinespringen in de tuin of helemaal tot rust komen tussen het groen; wie is er niet graag buiten? Maar de natuur heeft nog meer te bieden. Het is gezond voor lichaam en geest en het kan nog geld opleveren ook. Iedereen profiteert van een groenere wereld.

Als bewoner kunt u een steentje bijdragen aan de natuur in uw directe woonomgeving. Door wat extra aandacht te besteden aan de natuur rond uw woning, tuin, of balkon maakt u gemeente Medemblik nog groener. Niet elk soort groen is even waardevol voor de natuur.

Minder muggen

Wist u dat een vlemuis elke nacht 300 muggen eet? Ook gierzwaluwen zijn echte insectenbestrijders. Egels en merels zijn dol op slakken en lieveheersbeestjes eten bladluis. Hoe meer diersoorten er in uw tuin leven, hoe minder last u heeft van plaagdieren.

Het gaat erom bewuste keuzes te maken voor meer biodiversiteit. Daarbij helpt deze brochure. Hierin vindt u tips voor een natuurlijke tuin of erf en een 'groen' huis. Het hoeft niet veel te kosten en het levert enorm veel op. In een paar simpele stappen maakt u uw buurt nog groener. Een natuurinclusieve omgeving is misschien niet altijd aangeharkt, maar levert veel meer op dan een strak gazon.

Doet u mee? Dan creëren we samen een oase voor mens, plant en dier.

Vitamine G

Uit onderzoek blijkt dat een groene omgeving gezond is. Alleen al de kleur groen is ontspannend. Mensen herstellen sneller van ziektes en hebben minder last van stress. Kinderen leren beter als ze buiten kunnen spelen in het groen.

Natuur op en rond het huis en het erf

Groene gevels en daken

Groene gevels en daken zijn goed voor de natuur, goed voor de portemonnee en ze zien er ook nog mooi uit. De planten beschermen het dak en de gevel tegen weer en wind, waardoor ze langer meegaan. Energiekosten zijn lager, omdat een groen dak of gevel extra isoleert. Planten zuiveren de lucht en dempen geluid. Tijdens hete zomers helpen groene daken en gevels de stad koel te houden.

Bio-based bouwen.nl

Groen dak ►
Bij een groen dak denkt u waarschijnlijk aan kleine vetplantjes (sedum). Met een iets dikkere laag grond wordt het dak geschikt voor prachtige bloemen en grassen.

Raamendeuronline.nl

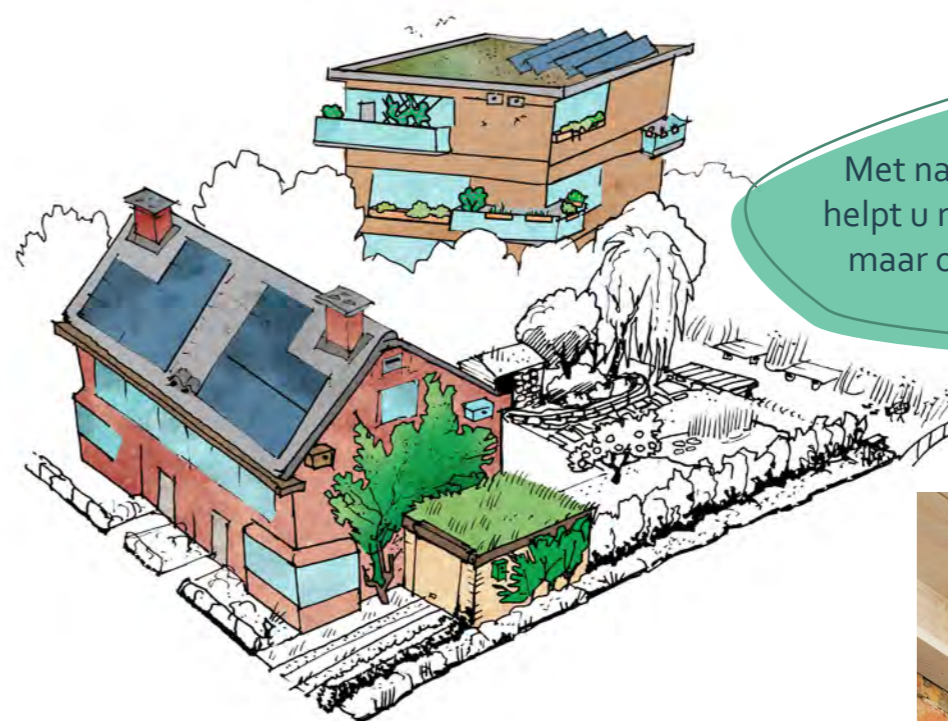
▲ Ingemetseld vogelhuisje

Groene gevel ►

Geschikte planten tegen een muur zijn onder meer klimop, hop, kamperfoelie, druif, bosrank, heggenrank en goudenregen.

Tuinadvies.nl

Met natuurinclusieve architectuur helpt u niet alleen planten en dieren, maar ook uzelf. Lagere kosten en fijner wonen.

<https://www.onzenatuur.be>

▲ Zwaluwnesten aan de dakgoot

▲ Geveltuin met Prachtklokjes (<https://wildetuinplanten.com>)

Nestkastjes

Veel soorten vogels en vleermuizen bouwen hun nesten in huizen. U maakt ze eenvoudig blij door nestkastjes op te hangen. Mooier is het om deze nestkasten in te bouwen in de gevel of onder de goot. Dit ziet er strakker uit en de dieren vinden het ook prettiger. Bovendien zorgt een ingebouwde nestkast ervoor dat de vogels en vleermuizen voor altijd onderdak hebben. Ze zullen u bedanken door dagelijks honderden muggen en vliegen op te eten.

bouwenwonen.net

▲ UV-vrije verlichting
Kies een natuurvriendelijke optie voor het verlichten van uw tuin of huis.

Natuurtopper van Medemblik
De Atalanta vlinder vliegt 3.000 km van Afrika naar uw tuin in Medemblik

Natuur in de tuin

Help de dieren

U kunt natuurlijk vogelvoer in de tuin ophangen, maar u kunt er ook voor kiezen om struiken en bomen met bessen te planten. Een vogelkers of een meidoorn zorgt gegarandeerd voor vogels in de tuin. Egels maakt u blij met een hoekje in de tuin waar bladeren en takken mogen blijven liggen. Zorg ook voor een opening van 10 cm onder uw schutting, zodat ze de tuin in en uit kunnen komen. Een los gestapelde muur in de zon is een geschikt insectenhotel. Mussen nemen graag een stofbad op een stukje kale grond.

Natuurtopper van Medemblik
De Gierzwaluw doet alles vliegend, zelfs slapen

▼ Een composthoop

natuurlijkemoestuin

Stone-style.ebema.be

Meer groen, minder verharding

Voorkom wateroverlast en hitte. Bestraat daarom nooit meer dan 1/3 van uw tuin of uw erf en het liefst nog minder. Hoe groener hoe beter. U kunt ook kiezen voor waterdoorlatende verharding zoals grind, of speciale waterpasserende klinkers.

Een groene tuin met mooie planten en bomen hoeft niet ingewikkeld te zijn of heel veel onderhoud te vragen.

▼ Kruidentuin met inheemse planten

Groei.nl

Vroegevogels.bnnvara.nl

Varieer met beplanting

Een tuin met veel verschillende bloemen en planten is een lust voor het oog. Bovendien trekt het talloze vlinders en bijen aan, vooral als je planten gebruikt die van nature al in Nederland voorkomen. Combineer planten die het hele jaar bloeien: bloembollen in het voorjaar, een vlinderstruik in de zomer en asters in de herfst. Haal niet alle wilde planten weg, die zijn erg belangrijk voor de natuur. Varieer ook met hagen, hoge struiken en lage bodembedekkers. Dat zorgt voor meer diepte in uw tuin en geeft vogels een plek om te nestelen.

▲ Een natuurvriendelijke vijver met gele lis

▼ De egelpoort

Door in de erfbegrenzing open ruimtes te laten of om hagen als erfafscheiding te gebruiken, kan de egel zich gemakkelijk verplaatsen door de tuinen van u en uw buren.

Esschert Design

Halfverharding ►

Natuurtopper van Medemblik
De egel smult van lastige slakken

Natuur in Medemblik

Polderlandschap
Medemblik is een prachtige groene gemeente, met het IJsselmeer aan de ene kant en de uitgestrekte polders, dijken en waterlopen aan de andere kant.

Legenda

- Stedelijk gebied
- Weilanden
- Laaggelegen weilanden
- Droogmakerijen
- Bossen
- Binnenwateren
- IJsselmeer
- Westfriese Omringdijk
- Stolpboerderijlinten
- Stolpboerderijen
- Klassieke Westfriese weilanden met weidevogels

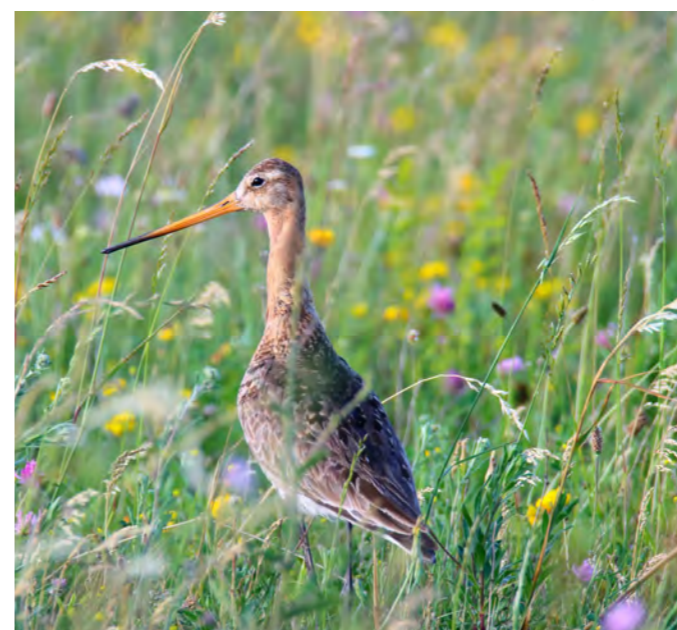

Inwoners
Initiatieven van inwoners en ondernemers dragen bij aan het versterken van het natuurnetwerk en het beschermen van dier- en plantensoorten.

Natuurgebieden
In de gemeente Medemblik liggen waardevolle natuurgebieden zoals de Koopmanspolder, De Vooroever, het Egboetswater, of de Bennemeer en natuurlijk het grote natuurreservaat IJsselmeer. Ook zijn er karakteristieke landschappen met agrarische natuur.

Openbaar groen
De gemeente zet zich extra in om de openbare ruimte natuurvriendelijk in te richten en te beheren. Er komen bloemrijke plantsoenen, mooie bomen en speciale plekken waar regenwater in de grond kan zakken (wadi's). Dit zorgt voor een aangename woonomgeving, maar helpt ook de wilde planten en dieren.

<https://weblog.wur.nl/>

▲ Grutto in bloem- en kruidenrijk grasland

Opvallende dier- en plantensoorten van Medemblik: een weidevogel zoals de grutto, de argusvlinder, vleermuizen, maar ook de steenuil, torenvalk, smient en rode heidelibelle.

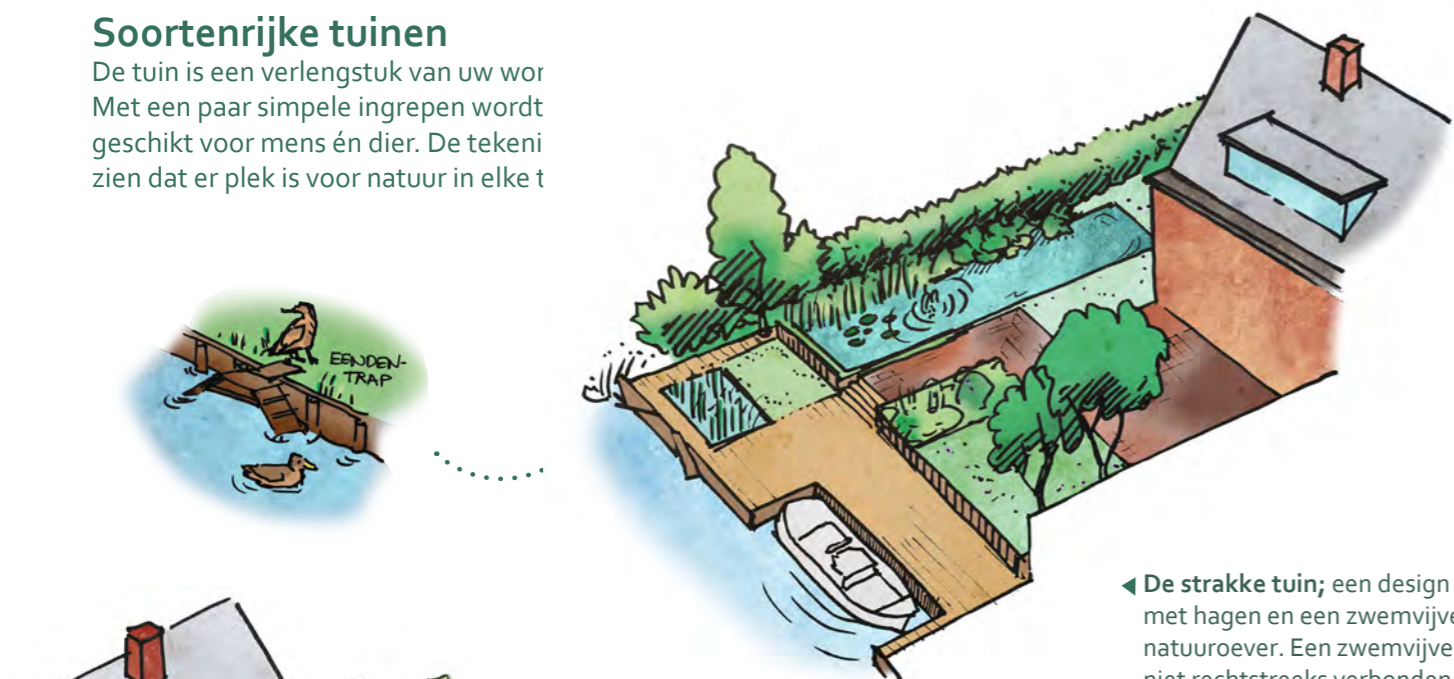
▲ Argusvlinder

<https://vroegevogels.bnnvara.nl>

Inrichtingsprincipes

Soortenrijke tuinen

De tuin is een verlengstuk van uw wor. Met een paar simpele ingrepen wordt geschikt voor mens én dier. De tekeningen zien dat er plek is voor natuur in elke t

◀ De strakke tuin; een design tuin met hagen en een zwembad met natuuroever. Een zwembad mag niet rechtstreeks verbonden worden met het water van de sloot.

De tuinkamer; een tuin om te spelen en te leven, een schuur met een groen dak en een stukje wildernis.

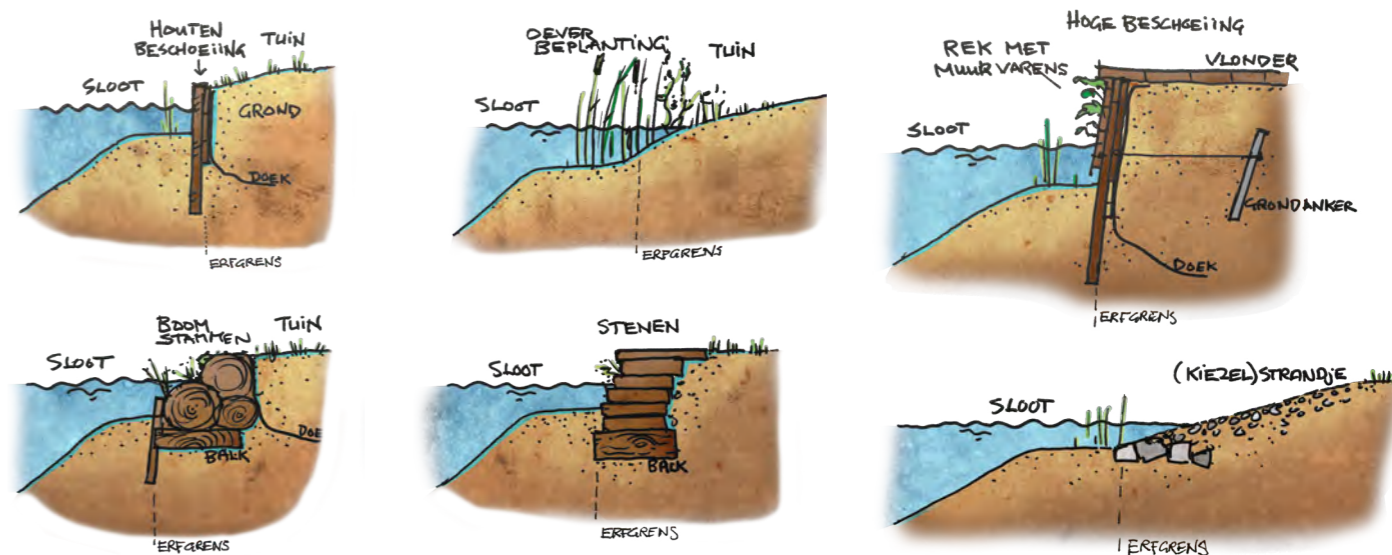
► De bloemenzee; een tuin vol bloeiende planten en struiken, een stapelmuur en een weelderige waterkant.

Natuurlijke waterkanten

Misschien droomt u van een steiger en een bootje. Dat kan natuurlijk, maar voor de natuur is het beter als er ook een stuk schuine oever is. De overgang van water en land is namelijk een belangrijk leefgebied voor planten en dieren. Plant hier lisdodde, gele lis, of de grote kattenstaart en misschien krijgt u wel bezoek van een meerkoetfamilie. Let op, aanpassingen aan de oever, of het maken van een steiger moet altijd

binnen de eigen erfgrans gebeuren en hiervoor is mogelijk een vergunning nodig. Informeer bij gemeente en Hoogheemraadschap. Het Hoogheemraadschap heeft ook spelregels voor het gebruik van de sloten. Vraag een adviseur voor het aanpassen van de beschoeiing en het aanleggen van een natuurvriendelijke waterkant binnen uw erfgrans. Hieronder ziet u een paar opties.

▼ Opties voor natuurvriendelijke oevers;

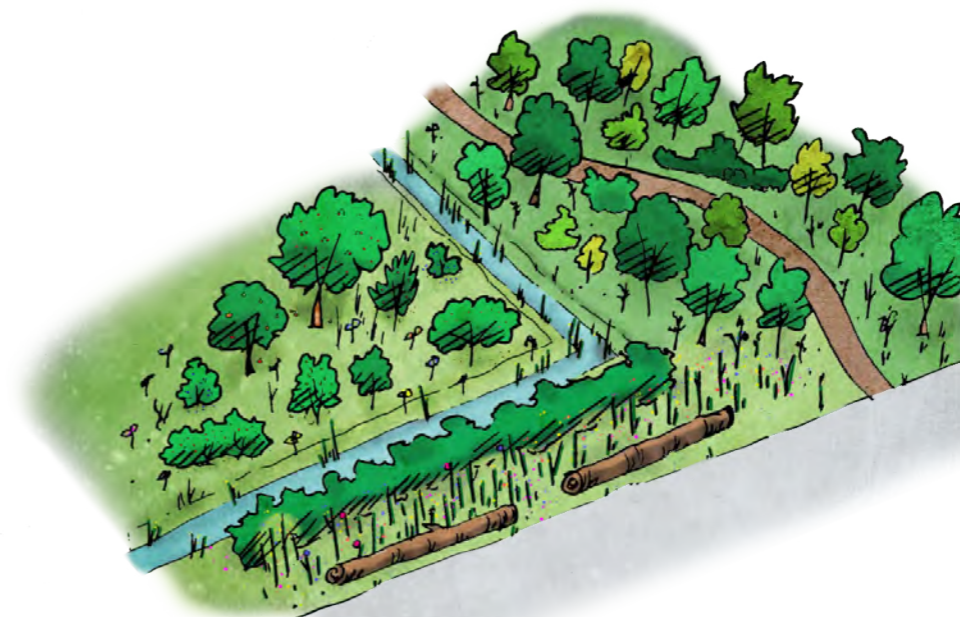
Terreinen en overhoeken

Bloemrijke perceelrand of berm; Een gevarieerde inheemse beplanting in de perceelrand voorkomt insectenplagen. Gebruik ecologische onkruiden- en ongedierte bestrijding.

Voedselbos; Een voedselbos combineert nootvrucht- en bes-dragende struiken en bomen. Vogels en kleine zoogdieren vinden hier dankbaar een plek.

Tiny forest; Een Tiny Forest is een dichtbegroeid, inheems bos ter grootte van een tennisbaan, waar buurtbewoners de Nederlandse natuur ontdekken.

Haag; Hagen (beuk, liguster, spaanse aak, meidoorn) bieden belangrijke schuilgelegenheden voor kleine vogels en zoogdieren.

Inrichtingsprincipes

Natuur in de kernen

- ▶ **Balkon;** Een groen balkon met plantenbakken is aantrekkelijk voor insecten en vogels en het geeft koelte in de zomer.
- ▶ **Geveltuin;** Geveltuinen voegen natuur toe in stenige straten. Inwoners mogen de eerste twee stoeptegels hiervoor weghalen en een opsluitband aanbrengen, mits er tenminste een loopruimte van 120 centimeter resteert.

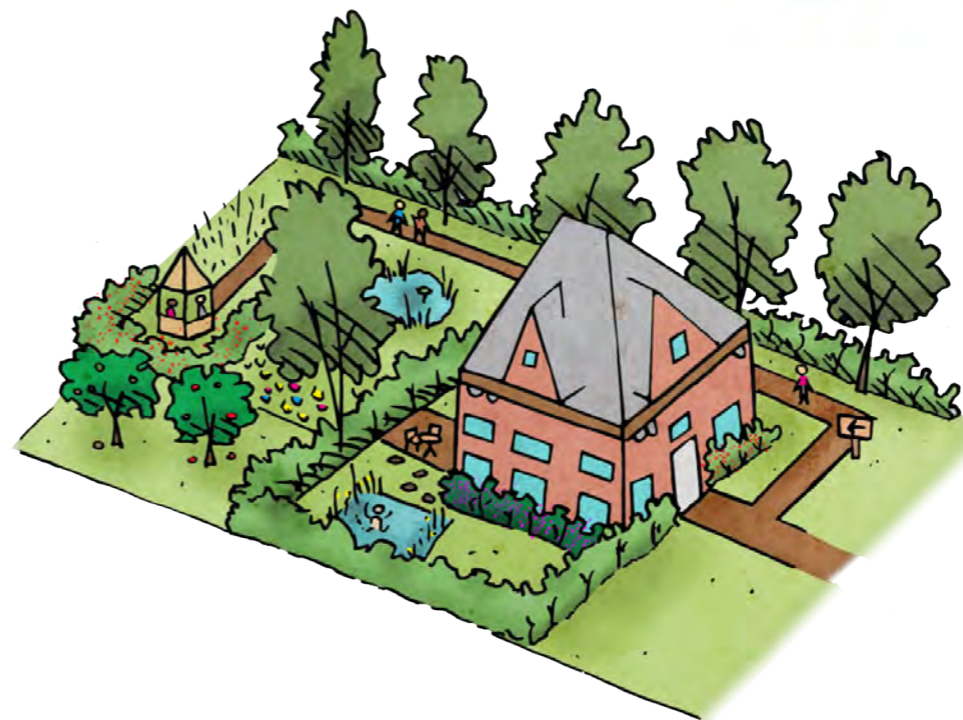
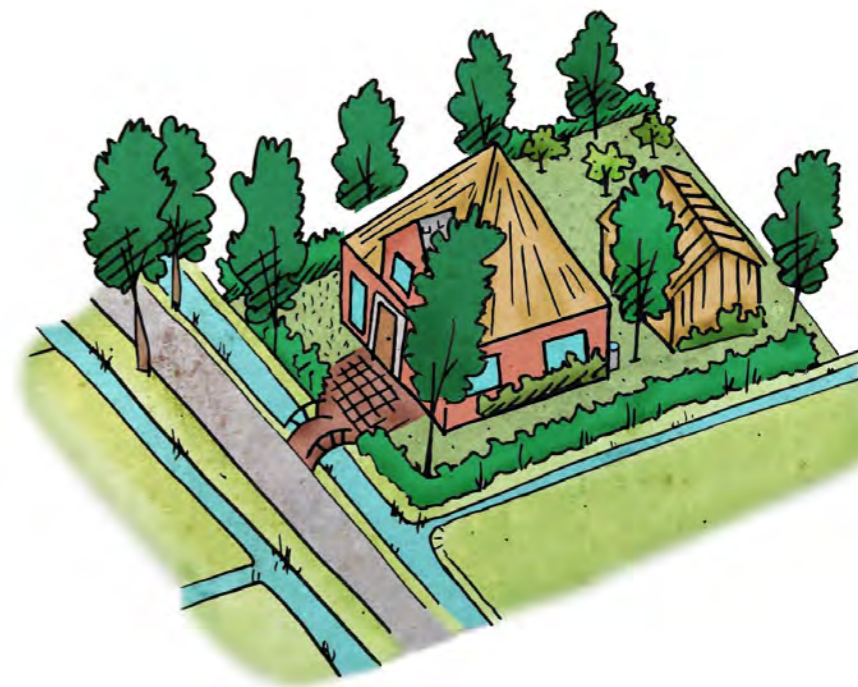

- ▶ **Groen schoolplein en collectieve tuin;** Tover schoolpleinen om in avontuurlijke en groene plekken met schaduw en volop speelaanleidingen. De schooltuin met vijver is een kans om kinderen te laten kennismaken met de natuur.

Een gezamenlijke tuin van buurthuis, kerk of gemeentehuis kan een natuurlijke oase zijn voor ontmoeting.

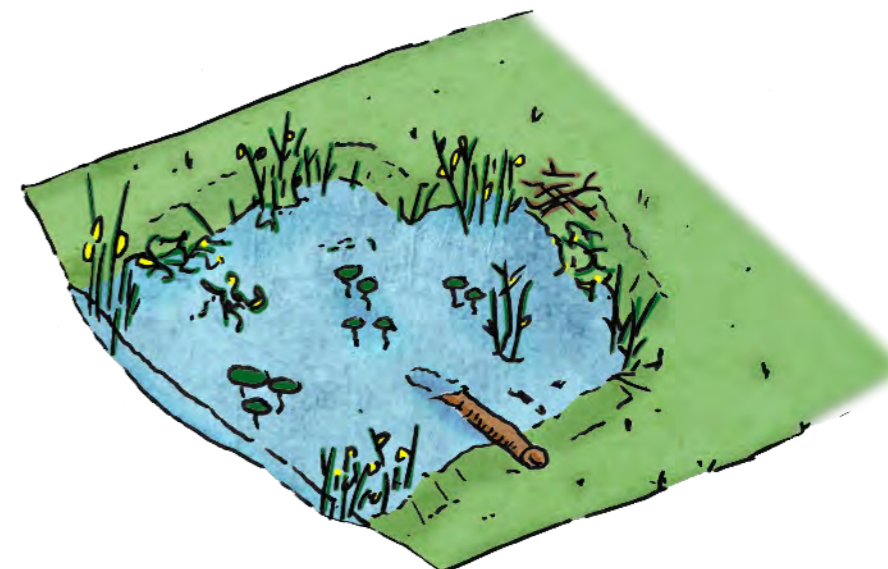
Erven

- ▶ **Natuurlijke erven beplanting;** Op en rond erven in de dorpslinten en bij Westfriese stolpboerderijen bestaan tal van kansen voor natuur en het herstel van erfbeplantingen. Kijk eens op: <https://www.erfbeplantingstoolhollandskroon.nl/erfbeplantingstool-hollands-kroon/home>

- ▶ **Nieuw landgoed;** Grote terreinen in het buitengebied kunnen als nieuw landgoed worden ingericht, passend bij het landschapstype en met een deel openbaar toegankelijk. Hiervoor zijn landelijk fondsen en fiscale voordelen beschikbaar.

- ▶ **Paddenpoel;** Een poel is een afgesloten vijver van 20-30 meter doorsnede met flauwe groene oevers en circa 1 meter diep, speciaal bedoeld voor bedreigde amfibieën zoals padden, kikkers en salamanders. Let op soms is een aanlegvergunning nodig.

Keuzekaart voor natuur rondom het huis

Beplantingen

Bomen

Zwarte of witte els, treurwilg, lijsterbes, Hollandse iep, appel, pruim, zoete kers, peer

Struiken

Hazelaar, amandelwilg, vlinderstruik, meidoorn, liguster, vuurdoorn, hulst, hondsroos, ook rosa 'new dawn'

Bloemen

Marjolein, salie, prachtklokje, boerenwormkruid, kruipend zenegroen, lathyrus, gele lis, grote kattenstaart, bont kroonkruid, dropplant, lavatera, smeerwortel

Klimplanten

Hop, bosrank, klimop, heggenrank, bruidssluier, goudenregen, kamperfoelie, druif

Nestgelegenheid

Nestkast

Voor mezen, of een speciale kast voor uil of valk

Bijenhotel, takkenhoop

Voor allerlei nuttige insecten en andere kleine dieren

Composthoop (ja echt!)

Voor bodembeestjes, vogels en zoogdieren

Inbouwkast of gevelnest

Voor vleermuis, huismus, huiszwaluw en gierzwaluw

Gebouw en materialen

Schelpenpad

De kalk is gunstig voor bepaalde bloemen en planten

Stapelmuur

Plekken voor insecten, attractief hoogteverschil

Waterdoorlatende terrastegels houdt vocht vast, natuurlijke look

Groen dak soortenrijke kruiden, isoleert en houdt water vast

Water

Natuurlijke oever

Ruimte voor begroeiing, de oever blijft intact

Zwevende houten steiger

Ruimte voor begroeiing, de oever blijft intact, ruimte om aan te meren. Steigers altijd binnen de erfgrans.

Drijvende tuin

Drijvend vlinder met rijke oeverbegroeiing, schuilplaats voor vissen.

(Zwem)vijver met oeverplanten

Rijkbloeiende overgang tussen land en water. Zwemvijver niet verbinden met sloot.

Inspirerende praktijkvoorbeelden

▲ Een patio met groen dak
Bron: appeltern.nl

Een hangmat tussen twee bomen ►
vormt de ideale relax plek
Bron: appeltern.nl

▼ Met inheemse planten kun je een rijke tuin maken.
Bron: natuurtuinen-deburggraeve.be

▲ Een insectenbank
Bron: groei.nl

▼ Plukroute Princenhage, Breda

Het is mooi om als nieuwe burensamen te werken aan een groene omgeving. Dat kan bijvoorbeeld door allemaal een noten- of fruitboom te planten die uitbundig bloeit in het voorjaar. Hier plukt u in het najaar de vruchten van.

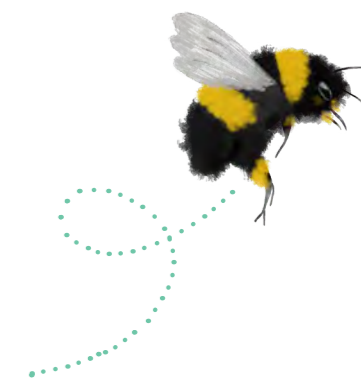
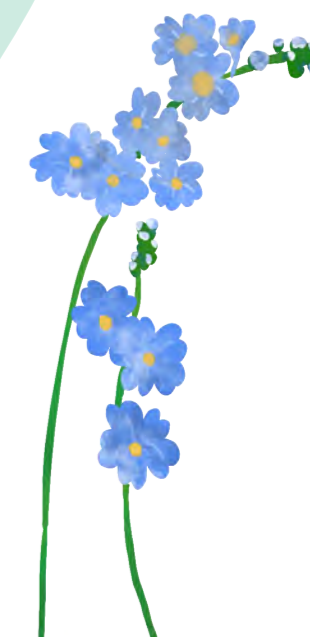

◀ Natuurlijke zwembad:
plezier voor mens én dier
Bron: biozwembad.nl

▼ Een appelboom is het hele
jaar interessant: in het
voorjaar bloesem en in het
najaar appels
Bron: appeltern.nl

▲ Levende tipi gemaakt van wilgen
Bron: campspace.com

Meer informatie

Enthousiast?

Wilt u ook meehelpen aan de natuur in uw directe woonomgeving? Dit zijn de stappen:

- > Kijk in deze brochure welke eenvoudige dingen u zelf kunt doen. Kies bijvoorbeeld voor een variatie van inheemse planten, struiken en bomen in uw tuin, zorg voor nestgelegenheid en een hoekje met takken en bladeren.
- > Laat u een tuin aanleggen of eigen huis bouwen? Vraag een tuinarchitect, hovenier of architect wat mogelijk is.
- > Geniet van de natuur in uw buurt. Lokale natuurverenigingen zoals het IVN geven rondleidingen en natuurspeurtochten. Kinderen vinden het prachtig.

Meer Informatie

Gemeente Medemblik.

Telefoonnummer: (0229) 85 60 00

info@medemblik.nl

<https://www.duurzaammedemblik.nl/>

Colofon

Brochure Een groene buurt is goud waard Medemblik, 2021

Deze publicatie is gemaakt op initiatief van gemeente Medemblik. Dank aan John Koomen tuinen en ME-2 Architecten, Saskia Zierfuss en Joris Wessels van Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier en de specialisten van gemeente Medemblik.

Tekst en beelden: BVR adviseurs met medewerking van Sofia Opfer (redacteur) en Wouter Moerland (Bureau Stadsnatuur).

Nuttige websites en publicaties

Bouwen met natuur

- > www.hetgroeneloket.nl/vragen/
- > Vink, Jaques, Piet Vollaard, Niels de Zwarte, Stadsnatuur maken, naio10 uitgevers, Rotterdam, 2017

Tuinen

- > www.appeltern.nl/nl/tuinadvies/tuinvoorbeelden/ecologische_tuin
- > Goulson, Dave, de tuin jungle; tuinieren om de wereld te redden, Atlas contact 2019
- > www.groei.nl/tuin/doe-het-zelf/Pg
- > <https://www.erfplantingstoolhollandskroon.nl/erfplantingstool-hollands-kroon/home>
- > [https://www.ravon.nl/Helpdesk/poel aanleggen](https://www.ravon.nl/Helpdesk/poel-aanleggen)

DIY's

- > www.delevendetuin.nl/

Ter inspiratie (wilde) kruiden

- > www.wildetuinplanten.com/
- > www.biodivers.nl/
- > www.cruydhoeck.nl/
- > www.debolderik.net/

Gebouw en materialen

- > www.bouwnatuurinclusief.nl/particulier
- > www.mbi.nl/?s=tuin

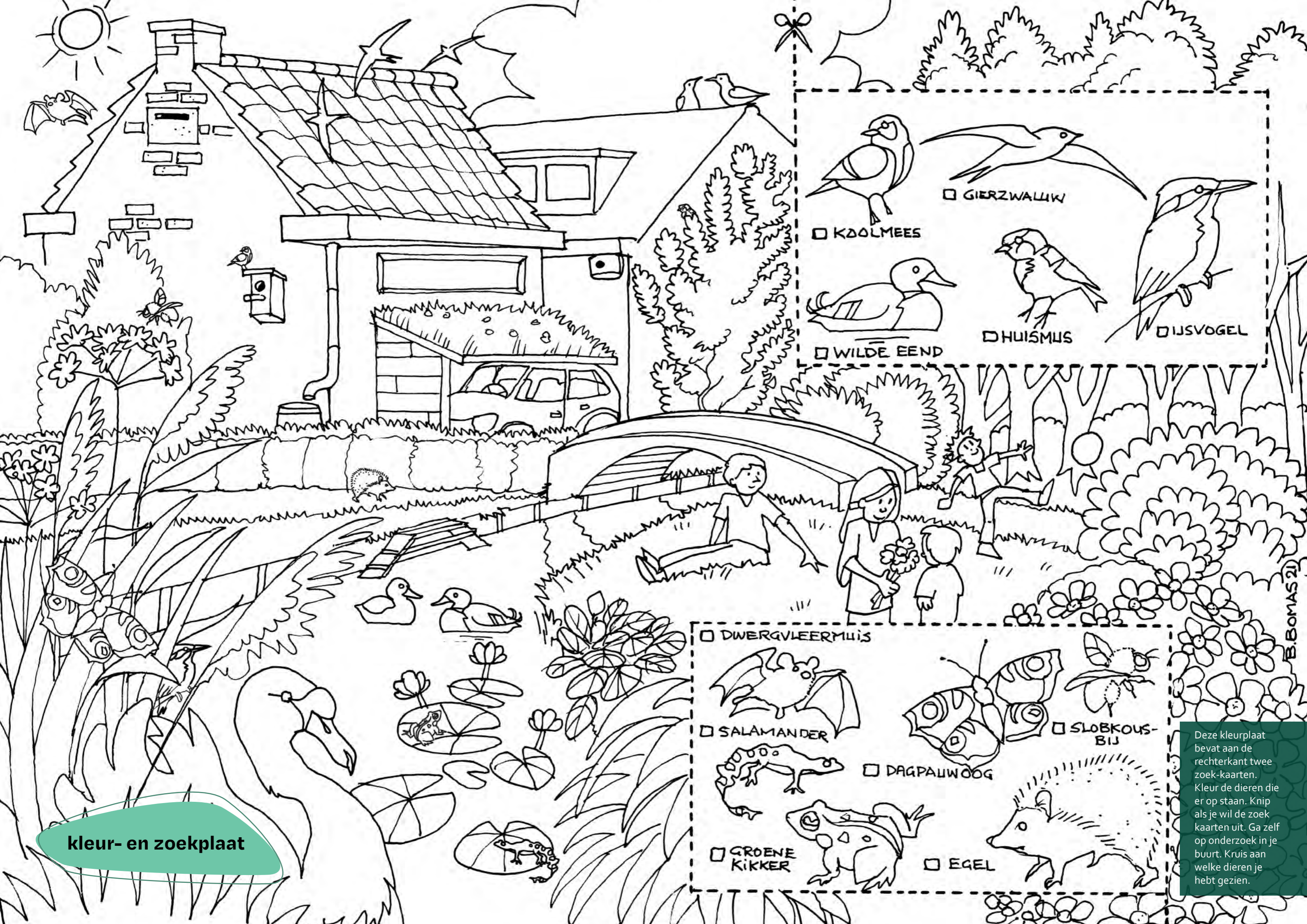
Dieren

- > www.faunaprojecten.nl/
- > www.vivara.nl
- > www.waveka.nl/
- > www.bumblebeeconservation.org/gardeningadvice/
- > [www.faunaprojecten.nl/product/62/ms1 mitigatieschoorsteen.html](http://www.faunaprojecten.nl/product/62/ms1-mitigatieschoorsteen.html)
- > [www.bestuivers.nl/publicaties/gasten-van bijenhôtels](http://www.bestuivers.nl/publicaties/gasten-van-bijenhôtels)

Natuur tellen in de tuin:

- > www.tuintelling.nl/
- > www.nederlandzoemt.nl/
- > www.vogelbescherming.nl/tuinvogeltelling
- > www.waarneming.nl/

kleur- en zoekplaat

KOOLMEES

GIERZWALUW

WILDE EEND

HUISMUS

IJSVOGEL

DWERGVLEERMUIS

SALAMANDER

GROENE KIKKER

DAGPAUWOOG

SLOBKOUSBIJ

EGEL

Deze kleurplaat bevat aan de rechterkant twee zoek-kaarten. Kleur de dieren die er op staan. Knip als je wil de zoekkaarten uit. Ga zelf op onderzoek in je buurt. Kruis aan welke dieren je hebt gezien.

B.BOMAS 21

